

Justitiedepartementet

Angående promemorian Handläggningen av en arresteringsorder i fråga om hörande eller tillfälligt överförande före ett beslut om överlämnande och om privilegier och immunitet

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerad promemoria.

Mot bakgrund av de intressen som Ekobrottsmyndigheten har att beakta lämnas följande synpunkter.

Sammanfattning

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker de föreslagna ändringarna i europeiska arresteringsorderlagen m.fl. lagar om tillfälligt överförande eller hörande i avvaktan på ett slutligt beslut.

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget att införa en särskild reglering om tidsfrister och upphävande av privilegier och immunitet.

Ekobrottsmyndigheten anser att frågorna om hur förhörsmaterialen får disponeras i utfärdandelandet när utlämning senare vägras och om underrättelseskyldigheten i 7 § förordningen (2003:1179) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder bör övervägas ytterligare. Detsamma gäller de rättsliga konsekvenserna för den europeiska, nordiska eller brittiska arresteringsordern vid ett nytt häktningsbeslut.

Det är viktigt att upprätthålla förtroendet för det straffrättsliga samarbetet inom EU och mellan de nordiska länderna samt att säkerställa att Sverige uppfyller sina internationella åtaganden. Överlämnande av misstänkta, tilltalade och dömda personer är en central del av det straffrättsliga samarbetet inom EU. Samarbetet regleras främst genom rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, vilket Sverige huvudsakligen har införlivat genom lagen (2003:1156) om överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder samt motsvarande bestämmelser i regelverket om nordisk arresteringsorder och tillämpliga internationella avtal. Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslagen för att säkerställa ett korrekt och tydligt genomförande av Europeiska unionens regelverk samt följdändringar i straffrättsligt samarbete avseende Norden och Förenade kungariket.

2.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:1179) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Enligt 7 § förslaget till förordning om ändring av förordningen (2003:1179) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder ska åklagaren, i de fall den eftersökte begär att påföljden ska verkställas i Sverige, omedelbart underrätta den utfärdande myndigheten om den eftersöktes begäran. Åklagaren ska även inhämta den utfärdande medlemsstatens inställning till begäran. Vidare ska åklagaren även underrätta Kriminalvården om den eftersöktes begäran och om andra förhållanden som har betydelse för beslutet om verkställighet här.

Utformningen av 7 § riskerar att leda till en underrättelseskyldighet även i situationer där det redan från början står klart att förutsättningar för verkställighet i Sverige saknas. Ekobrottsmyndigheten anser att underrättelseskyldigheten i denna del bör ses över i det fortsatta författningsarbetet.

5 Hörande eller tillfälligt överförande i avvaktan på beslut om överlämnande

I de fall en eftersökt tillfälligt har överförts för förhör och verkställande land senare avslår ett överlämnande bör det förtydligas hur förhörmaterialet får disponeras i utfärdandelandet. Det är en viktig fråga i förhållande till specialitetsprincipen.

5.2 En särskild reglering om tillfälligt överförande eller hörande i avvaktan på ett slutligt beslut bör införas i europeiska arresteringsorderlagen m.fl. lagar

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslagen. Det är angeläget att nationell rätt överensstämmer med Sveriges internationella åtaganden. Därigenom stärks rättssäkerheten och förutsägbarheten i ärenden om tillfälligt överlämnande eller hörande. Ett genomförande av förslaget bör kunna leda till en effektivare brottsbekämpning med minskad risk för att exempelvis bevis går förlorade eller att gärningar preskriberas. Rättssäkerhetsmässigt kan det vara en fördel för den eftersökte att kunna höras i den verkställande staten, särskilt om frihetsberövande annars skulle bli oproportionerligt.

5.3 Närmare om ett tillfälligt överförande och 5.4 Närmare om ett hörande i avvaktan på beslut

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslagen. Det är angeläget att Sverige i nationell lagstiftning införlivar artikel 19 i arresteringsorderrambbeslutet om hörande av personen i avvaktan på beslut på mer utförligt sätt. De villkor som styr ett tillfälligt överförande till respektive från Sverige ska följa av en överenskommelse mellan den utfärdande och verkställande myndigheten samt att villkoren fastställs i samförstånd.

Enligt promemorian är Polismyndigheten skyldig att omedelbart underrätta Åklagarmyndigheten när den eftersökte tillfälligt har överförts till Sverige och utevarohäktningen har verkställts. Därefter ska Åklagarmyndigheten snarast informera tingsrätten vid den eftersöktes ankomst till svenskt territorium. Den eftersöktes frihetsberövande kan därmed prövas av domstol direkt efter ankomsten.

Promemorian saknar emellertid en analys av de rättsliga konsekvenserna för den europeiska, nordiska eller brittiska arresteringsordern vid ett nytt häkttningsbeslut. Det är angeläget, som Åklagarmyndigheten har framhållit, att det inte ska finnas några oklarheter hur ett tillfälligt

överförande till Sverige påverkar besluten om frihetsberövande tills den eftersökte återförts till verkställande staten och det slutliga beslutet om arresteringsordern har beslutats.

6.2 En särskild reglering om tidsfrister och upphävande av privilegier och immunitet

6.2.1 Den europeiska arresteringsordern

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget. Det är angeläget att det införs tydliga tidsfrister för när frågor om privilegier och immunitet ska initieras, tidpunkter för åklagarens underrättelseskyldighet, fördelningen av ansvar mellan åklagaren, domstol eller behörig myndighet. Förslagen stärker rättssäkerheten och förutsägbarheten i ärenden om överlämnanden mm mellan stater.

6.2.2 Den nordiska arresteringsordern och 6.2.3 Handels- och samarbetsavtalet
Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslagen. Det är angeläget att det införs tydliga tidsfrister för när frågor om privilegier och immunitet ska initieras, tidpunkter för åklagarens underrättelseskyldighet, fördelningen av ansvar mellan åklagaren och domstol. Förslagen stärker rättssäkerheten och förutsägbarheten i ärenden om överlämnanden mm mellan stater.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. I beredningen av ärendet har också tf. rättschefen Karin Mostad deltagit. Verksjuristen Oscar Strömblad har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

ju.birs@regeringskansliet.se

ju.da@regeringskansliet.se